

הקדמה: בפרק הקודם למדנו על יוזם קבוצת המייסדים – ר' ישעיהו שפירא (המכונה האדמו"ר החלוץ). כך מתואר הדבר בעיתון מאותם הימים (העולם, 5 ספטמבר 1924):

"מוורשה מודיעים על התעוררות בחוגי החסידים לעלות ארץ ישראל ועל ארגון קבוצות אחדות לשם זה. ההתעוררות החדשה הזאת באה בגלל ביקורו של הרב ר' ישעיה שפירא, אחד מגדולי החסידות הפולנית, ששב מארץ ישראל לפולניה לפני חודשים כדי לעשות תעמולה בין החסידים. על פי הצעתו נוסדו עתה בוורשה ובקוזניץ אגודות בשם "עבודת ישראל" שחבריהן אומרים לקנות בארץ עד עשרת אלפים דונם אדמה ולהתיישב עליה. הרב שפירא יצא בימים אלו בדרכו חזרה לארץ ישראל ואתו נסעו גם חסידים אחדים, באי כח האגודות האלה שירכשו את האדמה ויעשו את ההכנות הדרושות לשם יסוד מושבה חדשה".

בקבוצה היו כ-300 יהודים חסידים מחסידות קוזניץ, הם קוראים לאגודה בשם 'עבודת ישראל', א. על שם ספרו של האדמו"ר מקוזניץ, שפורסם בשנת תר"ב לאחר פטירתו. גם לתלמוד תורה שהם הקימו בכפר אתא נקרא בימים ההם 'שארית ישראל' על שם ספר אחר של האדמו"ר. (לאחר מכן הוחלף שם הת"ת בגלל סיפור מיוחד, שיובא בעז"ה בפרקים הבאים) ב. מטרת האגודה היתה לעלות לארץ ישראל ולעבוד באדמה, ולכן מתאים מאוד השם 'עבודת ישראל'.

מלבד חסידי קוזניץ, גם הרבה מחסידי פסיאצנה (ששורשיה הם חסידות קוזניץ) היו בין הקונים.

תגלית מדהימה גילה 'מיכה קליין' בין חברי הקבוצה היה האדמו"ר מפסיאצנה, הוא קנה חלקה של שלושים דונם בכפר אתא. ועל כך יש לנו צילומים שקיימים עד היום (ניתן לקבלם אצלי). יתכן מאוד והאדמו"ר חשב שכאשר החסידים יעלו לארץ ישראל יעלה גם הוא איתם ויקבע את חצירו בכפר אתא.

יתכן מאוד והסיפור המובא בספר אש קודש על האדמו"ר מפסיאצנה (עמ' ש"ג) היה על אדמה זו:

כשאחיו של רבינו ר' ישעיה'לה ז"ל מירושלים בא לפולין על מנת להעלות את אשתו ובניו לארץ הקודש, נחפז אז אחיו רבינו ז"ל בגודל תשוקתו העזה לקיים מצות ישוב א"י ומכר את כל רכושו, הבית וכל דברי הערך כסף וזהב שהיו לו בפיסצ'נה וקנה לו אחוזת נחלה בפרוורי? עיה"ק. וכאשר הציעו אנ"ש לעזור בכספם לביצוע הקניה אמר להם מרן ז"ל: "א קונץ צו קופיען מיט יענעמס געלט" (כלום חכמה היא לקנות רק בכסף של אחרים)?

בספר אש קודש כתוב שהנחלה הייתה בפרוורי ירושלים, אבל לפי מה שגילה מיכה קליין שהאדמו"ר קנה אדמות בכפר אתא, מסתבר לומר שהמעשה הנ"ל היה על אדמות אלו, שאחיו היה היוזם בקנייתם.

הרבי זצ"ל רצה מאוד לשבת בגופו בארץ ישראל, ואם לא זכה הרבי ועדיין לא אפשר דרא שיקיים מצוות ישיבת ארץ הקודש בגופו, הרי שבנפשו ורוחו היה בה תמיד, כל ימיו חי ביסורי אהבה לארץ הקודש ובאזכרה דארץ ישראל שאפפתו כולו באשר הוא שם.

ראש העיר לנצח

אמרה מדהימה היה אומר רבה של קרית אתא הרב שמואל שלזינגר זצ"ל: **"ראש העיר הנצחי של קרית אתא הוא הגאון הקדוש האדמו"ר מפאסצינה הי"ד בעל חובת התלמידים** שחסידין שהיו מאוגדים בחברת "עבודת ישראל" בוורשא הם שיסדו את כפר אתא".

מספר הגרמ"מ שלזינגר: הרב שלמה לורנץ זצ"ל, שהכיר את הרב שמואל שלזינגר וראה את גדלותו מכל כל, שאין דבר שהוא לא יודע, אמר לו: 'מה אתה מתבזבז בקרית אתא, תבוא לבני ברק, שמה ישכימו לפתחך, יהיה לך הכל, ואילו כך אתה הולך לאיבוד'. אז הוא אמר לו תשובה, ואת תשובתו כדאי שתשמעו היטב כי הדברים עמוקים, מה זה נקרא, 'לא כסף' ו'לא כבוד' ו'לא כבודים'. בן אדם שיכול לומר, לא נהניתי מהעולם הזה כמלוא נימה. הוא אמר ככה:

"את אדמות 'קרית אתא' גאלו חסידי פיסצנה מהערבים, והם כולם נהרגו בפולין על קידוש ה'. זו אדמה קדושה!" (עטרת שמואל – ברכות, עמ' לה-לו)

נערך על ידי יהודה טאוב, דירות אירוח לרוצים לבקר באדמה קדושה זו. תודה למיכה קליין שחלק מהדברים כאן נלקחו מהמחקר שעורך בבר אילן, בהנחיית דב שוורץ. הערות במייל:

yudataub@gmail.com